

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗІ ВОДОПОСТАЧАННЯ

© В. В. Перевознюк, 2010

В сучасних умовах розвитку житлово-комунального господарства нагальною є проблема відсутності достатнього обсягу фінансових ресурсів, які необхідні підприємствам водопостачання та водовідведення для здійснення звичайної діяльності, а відтак надання якісних послуг. Справа в тому, що галузь водопостачання перебуває в кризі ще з початку становлення України як незалежної держави. Причиною цього є те, що Уряд використовує рудиментарні методи управління підприємствами, які зумовлюють, зокрема, недосконалість та непрозорість механізму формування тарифів на послуги, що призводить до надмірного їхнього завищення, погіршення якості та зниження доступності послуг для споживачів. Крім цього, кризовий стан підприємств водопостачання та водовідведення, зумовлений наданням їм статусу природних монополістів. А це створює підґрунтя для можливих зловживань усіма учасниками житлово-комунальних відносин: підприємствами – виробниками послуг, споживачами (зокрема громадянами) та владою.

У зв'язку з необхідністю зміцнення фінансових ресурсів підприємств водопостачання та водовідведення в напрямі забезпечення їхнього самофінансування вважаємо за необхідне:

- вдосконалювати механізм ціноутворення на послуги шляхом виведення із собівартості економічно необґрунтованих витрат і державну політику пільг, зробивши жорсткішими умови добору кандидатів-пільговиків. Крім цього, процедуру визначення й затвердження тарифів потрібно зробити прозорою, з метою уникнення зловживань підприємствами. Слід також при формуванні тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення враховувати доступність послуг для споживачів і готовність платити за них;

- створити місцеві інвестиційні фонди з метою вирішення проблеми фінансування галузі (оскільки коштів у місцевому бюджеті не вистачає), джерелами надходжень до яких були б кошти від приватизації об'єктів комунальної власності, продажу об'єктів незавершеного будівництва, проведення тендерів на право оренди нежитлових приміщень [1, 9];

- створити галузевий контролюючий орган за класичним зразком побудови органів оперативного управління фінансами та передати йому відповідні функції місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування з умовою посилення громадського контролю за діяльністю всіх суб'єктів економічних відносин з приводу формування і використання фінансових ресурсів підприємств водопостачання та водовідведення. Слід також унеможливити виконання функцій власника й управлінця одним суб'єктом одночасно.

Реалізація зазначеного буде поштовхом для розвитку конкуренції. В умовах конкуренції підприємства здатні: скорочувати необґрунтовані витрати та надавати якісніші послуги з водопостачання та водовідведення з метою залучення додаткового споживача й утворення лідерської позиції на ринку; застосовувати енергозберігаючі технології й покращувати рівень управління; мобілізувати додаткові фінансові ресурси для здійснення капітального ремонту інфраструктури. На нашу думку, найдоцільніше залучати приватний бізнес на умовах концесії.

Насамкінець хочемо зазначити, для досягнення розвитку галузі, встановлення економічно обґрунтованих тарифів і надання якісних послуг населенню дуже важливо, щоб народні обранці, підприємства й громадяни розуміли важливість реформ у даній сфері та їх підтримували.

Література

1. Жемеренко Є. Актуальні проблеми становлення та розвитку комунальних відносин в Україні / Є. Жемеренко // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 9. – С. 3–10.